

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1523010084
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1523010084.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Márie Šimkovej, v trestnej veci obžalovaného R. J. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 0T/27/2023 zo dňa 13.03.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.09.2023 jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku sa prvostupňový rozsudok z r u š u j e vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovanému

R. J., nar. XX.XX.XXXX v U. U., trvale bytom T. XXX, D. F.,

u k l a d á

podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 2 (dva) roky. (šty

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 0T/27/2023 zo dňa 13.03.2023 bol obžalovaný R. J. uznaný vinným zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v čase o 23:44 hod. dňa 11.02.2023 na Einsteinovej ceste v Bratislave - Petržalke, ako vodič viedol osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 308, čiernej farby, ev. č. Y kedy bol hliadkou Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Pohotovostnej motorizovanej jednotky Bratislava, kontrolovaný a následne vyzvaný na podrobenie sa dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu, s čím obvinený súhlasil a v čase o 23:48 hodine dňa 11.02.2023 sa dobrovoľne podrobil dychovej skúške vykonanej prístrojom AlcoQuant 6020 plus, sériové číslo A410160, ev. č. merania 1050 s pozitívnym výsledkom, a to 0,54 mg/l alkoholu vo vydychovanom vzduchu a následne bola vykonaná opakovaná dychová skúška v čase

o 00:06 hodine dňa 12.02.2023, ev. č. merania 1051 s pozitívnym výsledkom, a to 0,55 mg/l alkoholu vo vdychovanom vzduchu,

Za to mu bol podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. j), písm. l), § 38 ods. 3, § 56 ods. 1, ods. 2, § 57 ods. 1 Trestného zákona uložený peňažný trest vo výmere 500 €. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona mu súd prvého stupňa pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere jeden rok.

Proti výroku o treste tohto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie prokurátor, ktoré odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 26.04.2023 tým, že výrok o treste považuje za neodôvodnený, založený viac na konšpiráciách ako logických úsudkoch a právnych úvahách. V prvom rade, pri uložení trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu jeden rok, v žiadnom prípade nie je možné uvažovať o výchovnom charaktere tohto trestu pre obžalovaného, pretože ako sám na hlavnom pojednávaní uviedol, motorové vozidlo nevlastní a ani neplánuje si ho obstaráť. Skutku sa dopustil na kamarátovom vozidle s absurdným odôvodnením, že „za volant“ si sadol preto, lebo kamarát bol ešte viac opitý ako on. Čo sa týka peňažného trestu vo výške 500 eur pri trestnej sadzbe peňažného trestu 160 eur až 331.930 eur a pri mesačnom príjme obžalovaného podľa jeho vlastného udania okolo 2.000 eur, prokurátor považuje tento trest, čo sa týka jeho výšky, ale aj druhu, za absolútne neprimeraný a nepostačujúci, pripomínajúci skôr pokutu za dopravný priestupok strednej závažnosti. V podstate obidva uložené druhy trestov sú v príkrom rozpore so základnými zásadami pri ukladaní trestov, teda ochrane spoločnosti a výchove páchatel'a, a zároveň mimoriadne nízke, ktoré sa osoby páchatel'a nijako nedotknú a už vôbec ho neprinútiť viesť riadny život. Takisto čo sa týka generálnej prevencie, takéto mimoriadne nízke až zanedbateľné tresty za alkohol za volantom nemajú výchovný charakter smerom k spoločnosti, teda neodradia iných od páchania takýchto trestných činov, ale skôr deklarujú, aký nízky trest hrozí osobe za volantom po požití alkoholu. K tomu treba vziať do úvahy, že pri treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá zákon predpokladá, za splnenia určitých podmienok, podmiennečné upustenie od výkonu zvyšku trestu.

Na základe uvedeného prokurátor konštatuje, že uložené tresty v konkrétnom prípade neplnia ani jednu, Trestným zákonom predpokladanú funkciu, to jest ochrannú, represívnu, preventívnu a morálnu. Preto, zo všetkých uvedených dôvodov, jediný objektívny a spravodlivý verdikt v danom prípade u konkrétneho páchatel'a predstavuje uloženie podmiennečného trestu, teda hrozbu trestom pri akomkoľvek porušení zákona v priebehu skúšobnej doby spolu s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá po dlhšiu dobu, minimálne na dva roky. Všetky uvedené skutočnosti v spojitosti, ale aj samy o sebe poukazujú na zrejmu nesprávnu a nedostatočnú rozhodnutia prvostupňového súdu, čo sa týka uloženia druhu a výmery trestov. Zo zabezpečených dôkazov pritom vyplýva, že obžalovaný je v danom smere ľahostajným človekom, ktorý neváha pre svoju pohodlnosť viesť motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu ešte s viac opitým kamarátom do mesta „za babami“ a ohrozoť tak životy a majetok iných, a to v prepočte s viac ako promile alkoholu v krvi. V osobe obžalovaného sa navyše jedná o nedisciplinovaného vodiča, ktorá má v priestupkovom registri zaznamenané štyri dopravné priestupky. V registri trestov má taktiež tri záznamy, síce staršieho dáta, ale aj odsúdenie za dopravnú nehodu.

Na základe vyššie uvedeného prokurátor odvolaciemu súdu navrhol, aby zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložil mierny podmiennečný trest odňatia slobody s primeranou skúšobnou dobou a trest zákazu činnosť viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu dva až tri roky.

Obžalovaný, ktorému bolo odvolanie prokurátora v súlade s § 314 Trestného poriadku doručené, sa k nemu nevyjadril.

Odvolací súd nezistil žiadne také vady napadnutého rozsudku alebo predchádzajúceho konania, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozsudku na neverejnom zasadnutí, a preto nariadil verejné zasadnutie.

O verejnom zasadnutí obžalovaného upovedomil na adrese, ktorú na tento účel uviedol a zároveň ho poučil o možnosti vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti. Obžalovanému bolo upovedomenie o verejnom zasadnutí doručené podľa § 66 ods. 4 Trestného poriadku, keď sa zásielka vrátila súdu s tým, že adresát je neznámy, z adresy, ktorú obžalovaný na tento účel uviedol. Na verejné zasadnutie sa

nedostavil, v čase termínu verejného zasadnutia sa nenachádzal vo väzbe ani vo výkone trestu odňatia slobody, a preto nič nebránilo vykonaniu verejného zasadnutia v neprítomnosti obžalovaného podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v plnom rozsahu odkázala na dôvody písomného odvolania a s poukazom na argumenty, ktoré sú v odvolaní uvedené, navrhla zrušiť prvostupňový rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložiť trest odňatia slobody s podmieneným odkladom, ako aj zákaz činnosti v rozpätí dva až tri roky.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší aj ak je uložený trest neprimeraný.

Podľa § 321 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného, vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací primárne konštatoval, že odvolanie je prípustné, bolo podané v zákonnej lehote oprávnenou osobou a spĺňa všetky zákonné náležitosti, preto odvolací súd konštatuje absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Trestného poriadku. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Odvolací súd z pripojeného spisového materiálu zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal dňa 12.02.2023 obžalobu na R. J. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v úvodnej časti tohto rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.03.2023 obžalovaný učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, že nepopiera spáchanie skutku. Po kladných odpovediach na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), e), f), g), h) Trestného poriadku a odporúčajúcom návrhu prokurátora súd prvého stupňa uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného s tým, že dokazovanie v rozsahu priznania viny nevykonal. Na základe prijatia vyhlásenia o nepopretí

spáchania skutku súd prvého stupňa uznal obžalovaného vinným zo spáchania žalovaného trestného činu na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku netrpí žiadnymi závažnými procesnými vadami, ktoré by mali za následok porušenie práva na obhajobu alebo nezákonnosť vykonaných dôkazov v zmysle dovolacích dôvodov. Vzhľadom na obmedzenie odvolania na výrok o treste, a absenciu vážnych procesných a hmotnoprávných chýb, na ktoré by musel odvolací súd prihliadať ex offio, aj keď nie sú odvolaním vytýkané, nebol výrok o vine predmetom meritórneho preskúmania v odvolacom konaní a nadobudol právoplatnosť dňa 13.03.2023.

K výroku o treste súd prvého stupňa vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov podľa § 269 Trestného poriadku, z ktorých vyplynulo, že obžalovaný má v registri trestov tri záznamy, vo všetkých prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Dopustil sa viacerých priestupkov na úseku cestnej premávky.

Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa priznal obžalovanému v súlade so zákonom poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona spočívajúcu v tom, že sa k trestnej činnosti priznal a svoje konanie oľutoval. Pochybil však pri priznaní poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona obžalovanému, pretože obžalovaný pred spáchaním prejednávanej trestnej činnosti nevedol riadny život. Uvedené bolo dôvodom pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, hoci takáto námietka nebola predmetom odvolania. Jedná sa však o nesprávnu aplikáciu Trestného zákona, a teda možný dovolací dôvod. Pod vedením riadneho života v zmysle § 36 písm. j) Trestného zákona treba rozumieť také správanie, ktorým sa páchatel nikdy predtým nedopustil žiadneho trestného činu, a nedostal sa do vážneho rozporu s inými normami, ktoré sú v spoločnosti všeobecne akceptované ako dôležité, predstavujúce morálne normy spoločnosti. Uvedeným kritériám by mohlo okrem úplne bezúhonného života zodpovedať aj napr. spáchanie menej závažného priestupku v cestnej premávke. V žiadnom prípade však za bezúhonného v tomto zmysle nemožno považovať takého páchatel'a, ktorý sa v minulosti dopustil úmyselných trestných činov a štyroch priestupkov v cestnej premávke. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona slúži na odlíšenie páchatel'ov, ktorí sa dostali do rozporu s Trestným zákonom prvý raz, od ostatných páchatel'ov. Jej účelom je zohľadnenie lepšej prognózy nápravy u prvotrestaného páchatel'a, na rozdiel od osôb, ktoré už boli za trestný čin odsúdené, a následne splnili zákonné podmienky pre zahľadenie odsúdenia. V možnostiach nápravy uvedených skupín páchatel'ov sú zrejmé rozdiely. Účelom zahľadenia odsúdenia je umožnenie odsúdenému páchatel'ovi, ktorý po určenú dobu po svojom odsúdení viedol riadny život, zaradiť sa do pracovného a spoločenského života, avšak v žiadnom prípade nemôže byť podkladom pre priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, ale len dôvodom pre neuznanie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Preto ani odvolací súd nezistil u obžalovaného žiadne priťažujúce okolnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd ustálil, že počet poľahčujúcich okolností prevyšuje počet priťažujúcich okolností v pomere 1:0, čo bolo dôvodom pre zníženie hornej hranice trestnej sadzby uvedenej v § 289 ods. 1 Trestného zákona (0 až 1 rok) o jednu tretinu podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona.

Odvolací súd sa nestotožňuje s výrokom o treste napadnutého rozsudku a úvahy, ktoré viedli súd prvého stupňa k uloženiu peňažného trestu a trestu zákazu činnosti viest' akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 1 rok považuje za nesprávne. V tomto smere odvolací súd vyhodnotil uložený trest za neprimerane mierny a nezodpovedajúci výsledkom vykonaného dokazovania, pričom dôvody uvádzané v odvolaní prokurátora takmer v plnom rozsahu akceptoval.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona je potrebné vyvodit', že súd je povinný zvolit' taký druh trestu, ktorý korešponduje najmä s možnosťami nápravy obžalovaného a potrebou ochrany spoločnosti pred ďalšou jeho trestnou činnosťou. Pri zvažovaní možností nápravy páchatel'a treba okrem závažnosti trestného činu vychádzať z predchádzajúceho života obžalovaného a úspešnosti či neúspešnosti použitých výchovných prostriedkov.

Z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného a možnosti jeho nápravy je potrebné poukázať na to, že obžalovaný sa nedopúšťal len priestupkov, ale v minulosti páchal aj trestnú činnosť. Hoci sa na

obžalovaného hľadá, akoby nebol odsúdený, tak páchanie týchto trestných činov a priestupkov v takomto rozsahu už svedčí o sklonoch obžalovaného k porušovaniu povinností plynúcich z právnych predpisov. Súd prvého stupňa na uvedené vôbec neprihliadol, čo je však vzhľadom na druh trestnej činnosti, pre ktorú je obžalovaný stíhaný, rozhodujúce. Predovšetkým táto okolnosť vypovedá o možnostiach nápravy obžalovaného i o požiadavkách ochrany spoločnosti.

Za daných okolností odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné monitorovať správanie obžalovaného z hľadiska jeho súladu so zákonom po určitý čas za súčasného dočasného vyradenia obžalovaného z cestnej premávky, čomu zodpovedá uloženie podmiennečného trestu odňatia slobody v kombinácii s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Pri výmere oboch trestov odvolací súd bral do úvahy zistené pohľadujúce okolnosti, že je obžalovaný riadne zamestnaný, ale aj to, že od páchania trestnej činnosti a porušovania predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky obžalovaného neodradili predchádzajúce odsúdenia a ani opakovane ukladané peňažné sankcie v priestupkovom konaní. V rámci trestnej sadzby, ktorá sa v dôsledku prevahy počtu pohľadujúcich okolností nad počtom priťažujúcich okolností znížila o jednu tretinu (až 8 mesiacov) podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, odvolací súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere štyri mesiace, čo je v spodnej polovici trestnej sadzby, a tento podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní dva roky, čo zodpovedá požiadavke kontroly obžalovaného z hľadiska súladu jeho správania so zákonom. Ochrannú zložku trestu tvorí trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere dva roky, čo je v spodnej polovici zákonného rozpätia uvedeného v § 61 ods. 2 Trestného zákona (1 až 10 rokov). Takto uložený trest podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá všetkým kritériám pre ukladanie trestu a súčasne zabezpečí účel trestu vymedzený v § 34 ods. 1 Trestného zákona.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd vyhovel odvolaniu prokurátora a na jeho podklade po zrušení napadnutého rozsudku v časti vo výroku o treste obžalovanému R. J. uložil prísnejší trest, vrátane trestu zákazu činnosti.

V závere odvolací súd už iba poznamenáva, že je na rozhodnutí obžalovaného, či v skúšobnej dobe, ktorá mu bola určená, povedie riadny život a nedopustí sa žiadneho protiprávneho konania, ktorým konaním splní podmienky podmiennečného odsúdenia. V opačnom prípade, t. j. pokiaľ nebude viesť riadny život, prichádza do úvahy nariadenie výkonu uloženého trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.